

Hallo, Latvija!

Solidarity
and management
of migration flows

European Fund
for the Integration of Third-country
nationals

KULTŪRAS
MINISTRIJA

Izglītības un inovāciju
attīstības centrs

Projektu līdzfinansē
Eiropas Savienība
2011.gada Nr.1

Cienijamo avīzes lasītāj!

Biedrība «Izglītības un inovāciju attīstības centrs» turpina informatīvu avīžu «Hallo, Latvija!» izdošanu, kurās apkopota noderīga un praktiski izmantojama informācija trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri ieceļojuši un uzturas Latvijā.

Kopumā tiks sagatavoti četri laikraksti, kuros būs aplūkoti ar integrāciju, nodarbinātību, sociālo nodrošinājumu un izglītību saistīti jautājumi. Laikraksta saturs arī turpmāk būs pieejams latviešu, krievu un angļu valodās, tomēr būtiski tiek paplašināts avīžu saturs, piesaistot nozaru un jomu ekspertus, kuri sniegs savu vērtējumu par attiecīgajiem jautājumiem, avīžu veidošanas procesā iesaistīti arī trešo valstu valstspiederīgie. Katrā numurā būs lasāma intervija ar kādu no trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri stāstīs par savu praktisko pieredzi Latvijā. Avīzēs nenopublicēto materiālu, interviju vai ekspertu viedokļu pilno versiju varēs lasīt arī mājaslapā www.iiac.lv.

Pirmajā 2011.gada avīzes «Hallo, Latvija!» numurā tiek aplūkoti ar Latvijas integrācijas politiku saistītie jautājumi un ir lasāma intervija ar Libānā dzimušo Hosamu Abu Meri, kurš stāsta par savu pieredzi Latvijā - no trešo valstu valstspiederīgā līdz Latvijas pilsoņa statusam, par izglītības nozīmi stabilitātes nodrošināšanā un karjeras veidošanā Latvijā, par iesaistīšanos sabiedriskajās aktivitātēs nevalstiskajā sektorā un tās lomu personīgajā izaugsmē. Savu viedokli par integrācijas politiku Latvijā sniedz valsts un nevalstiskā sektora pārstāvji – eksperti, bet numura pēdējā lapā pieejama atsauce uz aktuālākajām izmaiņām likumdošanā integrācijas jomā.

Novēlam patīkamu lasīšanu un aicinām sadarboties, izsakot savu viedokli par publicēto, gan mājaslapā www.iiac.lv ievietotajā anketā par avīžu saturu, gan arī atsūtīt savus priekšlikumus un komentārus uz e-pastu: info@iiac.lv!

Уважаемый читатель!

Общество «Центр развития образования и инноваций» продолжает выпуск информационных газет «Hallo, Latvija!», в которых обобщена полезная и применимая информация для жителей третьих стран, которые только прибыли в Латвию или уже живут в ней.

Всего планируется подготовить четыре газеты, в которых будут освещены вопросы, связанные с интеграцией, трудовой занятостью, социальным обеспечением и образованием. Газеты и в дальнейшем будут доступны на латышском, русском и английском языках, однако содержание газет станет значительно шире, благодаря привлечению специалистов из различных сфер и отраслей которые дадут свою оценку по соответствующим вопросам, а также в процесс издания газет будут вовлечены жители третьих стран. В каждом номере будет публиковаться интервью с одним из жителей третьих стран, который поделится своим опытом жизни в Латвии. С полной версией неопубликованных в газетах материалов, интервью или мнений экспертов можно будет ознакомиться на сайте www.iiac.lv.

В первом номере газеты «Hallo, Latvija!» за 2011 год освещаются вопросы, связанные с политикой интеграции Латвии, опубликовано интервью с выходцем из Ливана Хосамом Абу Мери. Он рассказывает о своей жизни в Латвии – от жителя третьей страны до статуса гражданина Латвии, о значении образования в обеспечении стабильности и карьерного роста в Латвии, об участие в общественной работе в негосударственном секторе и роли общественной работы в формировании личности. Свое мнение о политике интеграции в Латвии высказывают эксперты – представители государственного и негосударственного секторов, а на последней странице номера опубликована информация о наиболее актуальных изменениях законодательства в сфере интеграции.

Желаем приятного чтения и приглашаем к сотрудничеству. Вы можете высказать свое мнение о публикациях в анкете, размещенной на сайте www.iiac.lv, а также присылать свои предложения и комментарии на электронную почту: info@iiac.lv!

Dear reader!

Society «Education and Innovation Development Center» continues to publish informative newspaper «Hallo, Latvija!» which offers useful and practical information for third-country nationals, who are residents in Latvia.

Four newspapers will be prepared within the project, covering integration, employment, social security and education-related issues.

Newspaper content will continue to be available in Latvian, Russian and English, but we will significantly extend the content of the newspaper by attracting industries and areas of expertise, which will give their assessment on the relevant issues; also third country nationals will be involved in the making of the newspaper.

Each newspaper issue will have an interview with third country nationals, who will talk about their integration experience in Latvia. Unpublished material and full version of interviews and expert opinion will be available on website www.iiac.lv.

First issue of the newspaper «Hallo, Latvija!» in 2011 will cover integration policy issues and contain an interview with a Lebanese born doctor Hosama Abu Meri, who talks about his life and experience in Latvia – from being a third country national to becoming a Latvian citizen, he will offer his opinion on the importance of education in order to ensure stability and have a career in Latvia. Also, he will discuss involvement in social activities of non-governmental sector and its role in personal development.

We wish you a pleasant reading and welcome you to cooperate by sharing your opinion on the material published in the newspaper and website www.iiac.lv. You can also fill out a survey on the website, or send your suggestions and comments to info@iiac.lv!

Atpūtas brīdī Latvijā

Ar Latviju sirdī...

Libānā dzimušais ārsts Hosams Abu Meri ir viens no aktīvākajiem nevalstiskā sektora pārstāvjiem dialogā ar valsts institūcijām un pēc astoņpadsmit Latvijā pavadītajiem gadiem sevi lepmi sauc par šīs valsts patriotu. Par ārvalstnieku iespējām un savu pieredzi veiksmīgai integrācijai vietējā sabiedrībā viņš plašāk stāsta «Hallo, Latvija!».

Pastāstiet, kā nokļūvat Latvijā!

Esmu no Libānas, un Latvijā dzīvoju kopš 1993.gada. Sākumā mans mērķis nebija emigrācijas jautājums, bet gan izglītības jautājums, jo gribēju kļūt par ārstu. Toreiz Libānā pēc pilsoņu kara mācību iestādēs nebija daudz budžeta apmaksātu studiju vietu. Strādāja dažas privātās universitātes, bet arī tajās bija dārgas mācību maksas un lielas studēt gribētāju rindas, jo Libānā ārsts ir ļoti prestiža profesija un katrā ģimenē ir tradīcija ir jābūt vismaz vienam ārstam. Arī manā ģimenē ir ārsti, un es gribēju apgūt šo profesiju, tāpēc meklēju iespējas izglītībai ārpus savas dzimtenes. Pēc ieteikumiem izvēlējos Medicīnas akadēmiju (tagad Rīgas Stradiņa universitāte).

Kāds ir Latvijas piedāvātais izglītības līmenis?

Latvija tikko bija atguvusi savu neatkarību, un Baltijas valstis man šķita daudz stabilāka vieta nekā, piemēram, Krievija. Latvijā situācija toreiz gan bija sarežģītāka nekā tagad, drošības jautājumi bija daudz aktuālāki, citāda sabiedrības attieksme, protams, arī psiholoģiski grūti bija pierast pie atšķirīgiem klimatiskiem apstākļiem. Tomēr mans sapnis bija kļūt par dakteri, vienalga kur, galvenais, īstenot savu sapni. Tolaik Medicīnas akadēmijā tieši sākās jauns virziens studijām angļu valodā, tika veidotas studentu nodaļas, kur pasniedzēji runā angļu valodā un bija pieejama nepieciešamā medicīnas literatūra. Pēc manām domām, Medicīnas akadēmijas izglītības līmenis ir ļoti labs un starptautiski atzīts, piemēram, visi, kas tolaik pabeidza skolu, ir nokārtojuši speciālos kvalifikācijas eksāmenus Libānā, kas tur ir obligāta prasība, ja vēlies strādāt medicīnas jomā. Tā 1999.gadā ar ārsta – gastroenterologa diplomu es beidzu universitāti, tad bija jāizšķiras, braukt atpakaļ uz Libānu un turpināt rezidentūru vai braukt uz kādu apzīstamāku Eiropas valsti, vai arī palikt Latvijā.

Un izvēle bija par labu Latvijai?

Jā, 1999.gadā nolēmu turpināt mācības rezidentūrā, un tā

jau ir pavisam cita dzīve. Darbs slimnīcā un kontaktēšanās ar pacientiem dod iespēju daudz vairāk iepazīt vietējo iedzīvotāju dzīvi un vienlaikus pilnveidot arī savas valodas zināšanas, arī vienlaikus kļūt sabiedriski daudz aktīvākam. Tolaik ar domubiedriem arī dibinājām Latvijas Augstskolu absolventu asociāciju Libānā un turpmāk ik gadu vasarās rīkojām publisku pasākumu, kurā runājām par Latviju kā neatkarīgu valsti, tās kultūru.

Ar šo asociāciju arī aizsākās jūsu aktīvā sabiedriskā dzīve?

Jā, kad sāku strādāt, paliku aktīvāks, bija neieciešama valoda, sāku vairāk lasīt, sekot līdzi politiskajai dzīvei, sekot medijiem. Politika mani vienmēr ir aizrāvusi, jo mana ģimene vēsturiski ir bijusi aktīva un darbojusies pašvaldību līmenī, tāpēc man bija interese skatīties vietējās ziņas, lasīt avīzes par Latviju, iepazīt tās ikdienas dzīvi. Tas viss neapšaubāmi palīdzēja valsts valodas apguvē, tomēr īsta pieredze gan parādījās tikai tad, kad slimnīcā sāku kontaktēties ar cilvēkiem. Tāpat mana sieva ir latviete, un ar viņas ģimeni es runāju latviski. Tā vienā brīdī es sapratu, ka Latvijā trūkst informācijas par Libānu un otrādi, tāpēc dibināju draudzības klubu. Kopš 2001.gada mēs atzīmējam Latvijas un Libānas valstu neatkarības dienas, kuru datumi ir samērā tuvu. Un, kad aktīvi iesaistījos dažādos nevalstisko organizāciju procesos, arī medijos parādījās interese par mani, aizvien vairāk sāka runāt, atpazīt. Kā nākamais solis jau bija Libānas Kultūras biedrības dibināšana, bet mana sabiedriskā dzīve palika arvien aktīvāka un aktīvāka. 2004.gadā es sapratu, ka manai darbībai vairāk jābūt saistītai ar arābiem, jo sabiedrībā bija maldi un fobijas pret arābiem, īpaši pēc 11.septembra notikumiem ASV, tāpēc dibināju Arābu kultūras centru, kuru vadu joprojām. Šīs biedrības darbība bija jau daudz plašāka un saziņa ar valsts institūcijām – aktīvāka, izdodoties iesaistīt gan valsts budžeta, gan Eiropas Savienības līdzekļus.

Kā šajos gados ir mainījis jūsu priekšstats par Latviju?

Ir jāsaprot Latvijā dzīvojošo mentalitāte. Līdz 1999.gadam es tomēr dzīvoju samērā izolētā studentu sabiedrībā, vairāk laika veltot studijām, un man nebija tik daudz informācijas par vietējo mentalitāti. Pēc 1999.gada viss mainījās, es sāku strādāt medicīnā, iesaistījos sabiedriskajā dzīvē, tikos ar amatpersonām. Tā ar laiku mani iepazīna kā ārstu, es saņemu atbalstu no cilvēkiem, tas lika man vēl vairāk iesaistīties, vairāk sevi pierādīt un kalpot Latvijai. Šī valsts man deva izglītību, ģimeni un nākotni, un es šobrīd nekādā gadījumā nejutos, ka man būtu mazāk tiesību vai es būtu diskriminēts. Man pat ir tāda sajūta, ka es par Latviju runāju vairāk no sirds nekā citi. Piemēram, tiekoties ar ārvalstu vēstniekiem, es šobrīd runāju par Latviju kā savu valsti, tas ir pierādījums, ka esmu integrējies. Aktīvās darbības dēļ nevalstiskajā sektorā mani pamanīja Sabiedrības integrācijas sekretariāts un citas valsts institūcijas. Saņemot nepieciešamo atbalstu, es vērsos ar attiecīgu iesniegumu un 2007.gadā nogaļē Saeimā tika atbalstīts īpašs likumprojekts par Latvijas pilsonības piešķiršanu. Kad ieguvu pilsonību, bija vēl smagāka sajūta, jo bija kļuvis vēl nopietnāk – man jau bija pienākums kā pilsonim. Tāpat juridiski Latvija ir mana zeme un es piederu šai valstij, man jāstrādā, lai valsts būtu labāka. Likumsakarīgi, ka es daudz aktīvāk iesaistījos dažādās nevalstisko organizāciju padomēs, aktivitātēs, un 2009.gadā mana sajūta jau bija, ka valsts politika sāk skart personīgi mani, ģimeni, pacientus, es redzēju, ka valdība ir izdarījusi daudz kļūdu. Tā 2010.gadā es iestājos partijā «Sabiedrība citai politikai» un no «Vienotības» saraksta startēju Saeimas vēlēšanās un, lai gan neieklejvu parlamentā, guvu atzīstamus rezultātus.

Cik viegli ārzemniekam ir integrēties Latvijas sabiedrībā?

Mana mentalitāte 18 gadu laikā ir nopietni mainījusies. Manī ir palikusi apziņa par arābu kultūru, izcelsmi, tomēr es jūtu, ka vairāk piederu Latvijas sabiedrībai, jo saprotu, ko cilvēki šeit domā. Domāju, esmu veiksmīgs piemērs tam, ka cilvēki var integrēties, jebkurā valstī var integrēties. Ceļš ir skaidrs – ir jāmācās valoda, jo, zinot valodu, var lasīt, var sekot līdzi kultūrai un saprast, cik laba tā ir. Ja nezina valodu un vietējo kultūru – vienmēr būs ciemiņš, izolēts no apkārtējās vides.

Jāņem vērā, ka Latvijā ir dažādas minoritāšu grupas un liels krievu valodas pielietojums sabiedrībā. Arī okupācijas sekas ir atstājušas iespaidu uz politiskajiem lēmumiem, kuri ir ļoti nervozi attiecībā uz pilsonības un imigrācijas jautājumiem. Pēc manām domām, cilvēkam ir jābūt vēlmei šeit integrēties, tas ir visa pamatā. Pašam jāsaprot, kāds ir viņa mērķis, ja mērķis ir palikt un apgūt valodu, viņš šeit paliks un būs daļa no mums. Bet, ja mērķis ir vēlāk tikai no Latvijas tikt uz citu valsti, tādā veidā viņš nekad nepiederēs sabiedrībai. Integrācijas pirmajā vietā ir valoda un tad jau cilvēks var just, vai viņš pieder šai valstij vai nē.

Kāda ir Latvijas institūciju attieksme pret ārzemniekiem?

Pirms desmit gadiem bija problēmas. Daudzviet iestādēs ārvalstniekus nesaprata, jo saskarei trūka nepieciešamo valodas zināšanu, trūka arī drosmes runāt ar ārzemnieku, trūka informācija par viņu valsti. Cilvēki bija arī piesardzīgi, konservatīvi, viņiem nebija laika paskaidrot, runāt ilgi. Bet tagad, pēc iestāšanās Eiropas Savienībā un aktīva nevalstiskā sektora iesaistīšanās, es uzskatu, ka situācija ir būtiski uzlabojusies. Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē darbinieki labi runā angļiski, gatavi paskaidrot un iespēju robežās mēģina palīdzēt, tāpēc šajā jomā ārvalstniekiem saskarsmē problēmām vairs nevajadzētu būt. Vietās, kur es ikdienas saskaros ar imigrācijas jautājumiem un ārvalstniekiem, attieksme no institūciju puses ir simtreiz labāka nekā pirms desmit vai piecpadsmit gadiem. Savukārt citās institūcijās, domāju, ka netiek īpaši šķiroti latvietis vai cittautietis, tas jāvērtē individuāli, ja cilvēks ir laipns, tad tāds viņš būs pret visiem.

Kādi ir jūsu turpmākie plāni un ieceres?

Skaidrs, ka mana nākotne ir Latvijā. Mana līdzšinējā dzīve pierāda, ka es esmu šeit piederīgs un tas rāda, ka esmu pareizā ceļā integrējies Latvijā un esmu viens no patriotiem un lojāls Latvijai. Lai gan es neuzskatu, ka vairs nepiederu Libānai, es saku – esmu libānietis, braucu ciemos, tomēr mana pamatdzīve ir šeit – es nomiršu Latvijā. Esmu apstiprināts par Libānas goda konsulu, tomēr ieilgušo valdošās varas nesaskaņu dēļ Libānā šie dokumenti joprojām nav apstiprināti. Es pērņ arī startēju Saeimas vēlēšanās un turpmāk plānoju daudz aktīvāk iesaistīties savas partijas darbībā un vadībā. Tāpat turpināšu pildīt iekšlietu ministra padomnieka pienākumus migrācijas jautājumos. Man ir skaidrs, ka politikas jomā vēlos kļūt vēl aktīvāks, tomēr es neprasu amatu, man nav mērķis būt Saeimā, būt par ministru, es vēlos būt aktīvs, īstenot partijas mērķus, uzlabot situāciju valstī. Strādāju bez maksas, jo es neesmu politikā, lai kļūtu bagāts, es esmu ārsts un man vienmēr būs pietiekami ienākumi. Man no politikas peļņu nevajag, tāpēc droši saku, ka mana dzīve turpmāks viennozīmīgi būs saistīta ar Latviju. Esmu šis valsts pilsonis un es nekur nepazudīšu.

Eksperta viedoklis

Maira Roze,
Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes priekšnieka vietniece

Daudzi saka, ka Latvijā ir strikta imigrācijas politika. Tam nevar piekrist. Nav daudz valstu, kurās ir 30 dažādu iemeslu termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanai. Latvijā nav noteikusi uzņemšanas kvotas, tas nozīmē, ka nav limitu, cik katru gadu drīkstam ārzemniekiem izsniegt uzturēšanās atļaujas. Latvijā nodrošina visplašākās iespējas apvienot ģimeni, nenosakot nekādus ierobežojumus, tajā skaitā, cik ilgu laiku laulībai ir jābūt noslēgtai pirms uzturēšanās atļaujas pieprasīšanas. Latvijā izceļas ar ļoti īsiem dokumentu izskatīšanas termiņiem. Termiņuzturēšanās atļaujas izskatīšanas laiks vispārējā kārtībā ir 30 dienas, ātrākais izskatīšanas laiks ir piecas darba dienas. Nezinu nevienu valsti, kurā tik ātri ir izskatīti termiņuzturēšanās dokumenti. Darba tirgus politika ir vērsta uz iekšējā darba tirgus aizsardzību, kas nozīmē, ka priekšroka tiek dota vietējam darbaspēkam, un tikai tad, ja darba devējs Latvijā nevar atrast sev piemērotu speciālistu, ir tiesīgs pieņemt darbā ārzemnieku.

Komerscābiedrībām, lai viņu īpašnieki, padomes vai valdes locekļi varētu saņemt Latvijā uzturēšanās atļaujas, jāveic aktīvu saimniecisko darbību, lai dotu ekonomisku labumu valstij.

Lai arī ārzemniekiem ir plašas iespējas saņemt uzturēšanās atļauju, Latvijā nav imigrācijas valsts. Ārzemnieku īpatsvars Latvijā 2011.gada 1.janvārī bija 2.49% no kopējā iedzīvotāju skaita (ieceļotāji pēc 1992.gada – 1.09%, pārējie ir Latvijas nepilsoņi, kuri, dzīvodami Latvijā, pieņēmuši citas valsts pilsonību). Katru gadu Latvijā pirmreizējās termiņuzturēšanās saņem apmēram 2,5 tūkstošus ārzemnieku. Tas nozīmē, ka visi šie ārzemnieki paliek Latvijā, daudzi pēc darba līguma beigām vai studijām atgriežas savā mītnes zemē. Pirms dažiem gadiem bija liels ārzemnieku pieplūdums sakarā ar nepietiekamo darbaspēku Latvijā, tagad šādu ārzemnieku ir samērā maz. Pašreiz vispopulārākais un visapsprietākais termiņuzturēšanās atļauju pieprasījuma iemesls ir saistībā ar nekustamo īpašumu iegādi Latvijā. No 2010.gada 1.jūlija līdz 2011.gada 20.aprīlim tādās ir pieprasītas 190 ārzemniekiem un 242 viņu ģimenes locekļiem.

Zvejnieki rīta agrumā velk tīklus Vidusjūrā

Господин Хосам Абу Мери – руководитель латвийско-ливанского культурного общества, основатель центра арабской культуры, а также активный член Латвийского национального культурного общества

С Латвией в сердце...

Врач Хосам Абу Мери, родившийся в Ливане, является одним из наиболее активных представителей негосударственного сектора в диалоге с государственными институциями, и после 18 лет, прожитых в Латвии, с гордостью называет себя патриотом этой страны. О возможностях иностранцев и своем опыте успешной интеграции в местное общество он рассказывает изданию «Hallo, Latvija!»

– Расскажите, как вы попали в Латвию!

– Я из Ливана, и в Латвии живу с 1993 года. Я мечтал стать врачом, поэтому, в первую очередь, думал об образовании. – Об эмиграции я задумался несколько позже.

В Ливане после гражданской войны в вузах не хватало бюджетных мест. Работали только несколько частных университетов, но и там была высокая плата за обучение и много желающих учиться, поскольку профессия врача в Ливане считается очень престижной, и в каждой семье по традиции должен быть хотя бы один врач. В моей семье также есть врачи, и я хотел освоить эту профессию, поэтому искал возможности получить образование за пределами своей родины. По рекомендациям выбрал Медицинскую академию (сейчас – Рижский университет им. Страдиņa).

– Каков уровень образования, предлагаемый в Латвии?

– Латвия только что обрела свою независимость, и страны Балтии мне казались более стабильными, нежели, например, Россия. Надо сказать, что ситуация в Латвии тогда была значительно сложнее, чем сейчас, вопросы безопасности были намно-

го актуальнее. Было психологически тяжело привыкнуть к другим климатическим условиям. Но у меня была мечта стать доктором все равно где, главное – воплотить свою мечту. В то время в Медицинской академии ввели новое направление – обучение на английском языке, создавались студенческие отделения, где преподаватели говорят на английском языке и доступна необходимая медицинская литература. Я считаю, что уровень образования в Медицинской академии очень хороший и соответствует мировым образовательным стандартам. Все, закончившие академию, сдали специальные квалификационные экзамены в Ливане, которые там являются обязательным требованием, если хочешь работать в медицинской сфере. В 1999 году я окончил университет и получил диплом врача-гастроэнтеролога, но нужно было решать – возвращаться в Ливан и продолжить обучение в резидентуре, ехать в знакомую европейскую страну или остаться в Латвии.

– И выбор был сделан в пользу Латвии.

– Да, в 1999 году решил продолжить обучение в резидентуре, а это уже совсем другая жизнь. Работа в больнице, ежедневный контакт с пациентами, дали возможность намного лучше узнать местную жизнь и одновременно совершенствовать знания языка и более активно участвовать в общественной жизни. Тогда вместе с единомышленниками мы создали Ассоциацию выпускников латвийских вузов в Ливане, и в дальнейшем ежегодно летом проводили мероприятия, на которых рассказывали о Латвии, о ее независимости, о культуре.

– С этой ассоциацией и началась ваша активная общественная жизнь.

– Да, когда активно занялся общественной работой, понадобились более глубокие знания языка, стал больше читать, интересоваться политической жизнью. Политика меня всегда интересовала, так как моя семья всегда была активной и работала в самоуправлениях, поэтому я с интересом следил за местными новостями, читал латвийские газеты, знакомился с ее повседневной жизнью. Все это, несомненно, помогало в освоении государственного языка, но настоящий опыт я приобрел только тогда, когда в больнице стал общаться с людьми. Моя жена латышка, с ее семьей я разговариваю на латышском языке. И так, в какой-то момент понял, что в Латвии не хватает информации о Ливане и наоборот, поэтому учредил Клуб дружбы. С 2001 года мы отмечаем дни независимости Латвии и Ливана, эти даты в календаре недалеко друг от друга. И я стал активно работать в различных негосударственных организациях, масс-медиа стали интересоваться мною, брать интервью. Моя общественная жизнь становилась все активнее и активнее, и следующим шагом стало создание Ливанского культурного общества. В 2004 году я понял, что моя деятельность должна быть больше связана с арабами, так как в обществе существовали заблуждения и фобии в отношении арабов, особенно после событий 11 сентября в США, поэтому я создал Центр арабской культуры, руководителем которого являюсь до сих пор. Деятельность этого общества была более масштабной, чем в предыдущей организации, а коммуникация с государственными институциями – более тесной, удалось привлечь средства государственного бюджета и Евросоюза.

– Как за эти годы изменилось ваше представление о Латвии?

– Нужно понимать ментальность людей, живущих в Латвии. До 1999 года я жил в довольно изолированном студенческом обществе, больше времени уделяя учебе, у меня не было достаточно информации о местном менталитете. После 1999 года все изменилось, я стал работать в сфере медицины, участвовать в общественной работе, встречаться с должностными лицами. Так, со временем, меня узнали как врача, я получил поддержку людей, это заставило меня быть более активным в общественной жизни Латвии. Эта страна дала мне образование, семью и будущее, и я сейчас ни в коем случае не ощущаю себя так, как будто бы у меня меньше прав или меня дискриминируют. У меня даже есть ощущение, что я о Латвии больше говорю от души,

нежели другие. Например, встречаясь с иностранными послами, я сейчас говорю о Латвии как о своей стране, и это является доказательством того, что я интегрировался. Благодаря активной деятельности в негосударственном секторе на меня обратил внимание Секретариат общественной интеграции и другие государственные институции. Получив необходимую поддержку, я обратился с соответствующим заявлением, и в конце 2007 года Сейм поддержал особый законопроект о присвоении мне гражданства Латвии. После получения гражданства все стало еще серьезнее – у меня уже были обязанности гражданина. Сейчас Латвия юридически является моей страной, и я принадлежу к этому государству, я должен работать, чтобы страна стала лучше. Закономерно и то, что я значительно активнее стал работать в советах различных негосударственных организаций, и в 2009 году я уже ощутил, что государственная политика начинает касаться лично меня, моей семьи, пациентов, я видел, что правительство допустило много ошибок. Так, в 2010 году я вступил в партию «Общество за другую политику» и от списка «Единства» баллотировался на выборах в Сейм, и, хотя не попал в парламент, получил достаточно много голосов избирателей.

– Насколько легко иностранцу интегрироваться в латвийском обществе?

– Мой менталитет за 18 лет серьезно изменился. Во мне сохранились мои корни, бережное отношение к родной арабской культуре, но я чувствую, что больше принадлежу к латвийскому обществу, поскольку понимаю, о чем люди здесь думают. Я считаю, что являюсь удачным примером того, что человек может интегрироваться в любой стране. Путь понятен – нужно учить язык, поскольку, зная язык, можно читать, следить за культурой и понимать, насколько она хороша. Не зная языка и местной культуры, ты всегда будешь гостем, изолированным от всего окружающего.

Нужно учитывать, что в Латвии живут различные нацменьшинства, в обществе широко используется русский язык. Последствия оккупации также повлияли на политические решения, которые очень чувствительны в вопросах гражданства и миграции. По-моему, у человека должно быть желание здесь интегрироваться, это является основой всего. Нужно самому определить свою цель, если цель человека – остаться и освоить язык, то он здесь останется и будет частью нашего общества. В интеграции на первом месте стоит язык, только освоив его, человек может почувствовать, сможет ли он здесь жить.

– Каково отношение институций Латвии к иностранцам?

– Десять лет назад были проблемы. Во многих учреждениях иностранцев не понимали, так как для общения не хватало знаний языка, не хватало смелости говорить с иностранцем, не хватало информации о его стране. Люди были осторожны, консервативны, у них не было времени объяснить, долго говорить. А сейчас, после вступления в Евросоюз и в результате активной деятельности негосударственного сектора, я считаю, что ситуация существенно изменилась. Работники Управления по делам гражданства и миграции хорошо говорят по-английски, готовы объяснить и по возможности стараются помочь, поэтому в этой сфере у иностранцев проблем с общением больше не возникает. В местах, где я ежедневно сталкиваюсь с вопросами иммиграции, отношение со стороны институций во сто раз лучше, нежели десять или пятнадцать лет назад. И в других институциях, я думаю, посетителей особо не делят на латышей или людей других национальностей.

– Каковы ваши дальнейшие планы и задумки?

– Ясно, что мое будущее связано с Латвией. Моя прежняя жизнь показывает, что я принадлежу к этому обществу, а это, в свою очередь, показывает, что для интеграции в Латвии я выбрал правильный путь, являюсь одним из патриотов и лоялен к Латвии. Хотя я не считаю, что больше не принадлежу к Ливану, я говорю, что я ливанец, приезжаю в гости, но моя жизнь проходит здесь – я умру в Латвии. Меня утвердили в должности по-

четного консула Ливана, но из-за затянувшегося кризиса власти в Ливане эти документы до сих пор не утверждены. В прошлом году я баллотировался на выборах в Сейм и в дальнейшем планирую активнее участвовать в работе своей партии и в ее руководстве. Также в дальнейшем буду исполнять обязанности советника министра внутренних дел по делам миграции. Я хочу активно заниматься политикой, но я не прошу должности, у меня нет цели попасть в Сейм, быть министром, я хочу воплощать в жизнь цели партии, улучшать ситуацию в стране. Работаю бесплатно, так как пришел в политику не для того, чтобы разбогатеть. Мне от политики не нужна прибыль, поэтому смело говорю, что моя дальнейшая жизнь однозначно будет связана с Латвией. Я – гражданин этой страны, и нигде не исчезну.

Мнение эксперта

Майра Розе,
заместитель начальника
Управления гражданства
и миграции

Многие говорят, что в Латвии строгая иммиграционная политика. С этим нельзя согласиться. Государств, в которых установлено 30 различных причин для запроса временного вида на жительство, не много. Латвией не установлены квоты приема, что означает отсутствие лимитов, какому количеству иностранцев ежегодно можем выдавать вид на жительство. Латвия обеспечивает самые широкие возможности для воссоединения семьи, не устанавливая никаких ограничений, в том числе и то, какой должна быть продолжительность брака до запроса вида на жительство. Латвия выделяется очень короткими сроками рассмотрения документов. Рассмотрение документов на запрос временного вида на жительство в общем порядке составляет 30 дней, кратчайший срок рассмотрения документов – 5 рабочих дней. Не знаю ни одного государства, где так быстро рассматриваются документы на запрос временного вида на жительство. Политика рынка труда направлена на защиту внутреннего рынка труда, что означает, что предпочтение отдается местной рабочей силе, и только тогда, когда работодатель в Латвии не может найти подходящего специалиста, он вправе принять на работу иностранца.

Коммерческие общества, для того, чтобы их владельцы, члены совета или правления, могли получить вид на жительство в Латвии, должны вести активную хозяйственную деятельность, приносящую экономическую выгоду государству.

Хотя у иностранцев имеются широкие возможности для получения вида на жительство, Латвия не является иммиграционной страной. Удельный вес иностранцев в Латвии на 1 января 2011 года составил 2,49% от общей численности населения (иммигранты после 1992 года – 1,09%, остальные – неграждане Латвии, которые, живя в Латвии, приняли гражданство другого государства). Ежегодно в Латвии первичный временный вид на жительство получают около 2,5 тысяч иностранцев. Это не значит, что все эти иностранцы остаются в Латвии, многие после завершения трудового договора или обучения возвращаются в свою страну. Несколько лет назад наблюдался большой наплыв иностранцев в связи с нехваткой рабочей силы в Латвии, сейчас таких иностранцев сравнительно мало. В настоящее время самой популярной и обсуждаемой причиной запроса временных видов на жительство является приобретение недвижимости в Латвии. С 1 июля 2010 года по 20 апреля 2011 года таковые затребованы для 192 иностранцев и 242 членов их семей.

A photo from personal archives

Holiday moments in Latvia

With Latvia in his heart...

Lebanon-born doctor Hosam Abu Meri is one of the most active non-governmental representatives in Latvia, working to reach a dialogue with the authorities, and after eighteen years spent in Latvia proudly calls himself a patriot. He offers «Hallo, Latvija!» his opinion on matters concerning third country nationals and experience of successful integration in the local society.

Tell us, what brought you to Latvia?

I was born in Lebanon, but live in Latvia since year 1993. I came to Latvia because of education – I wanted to be a doctor. However, in Lebanon being a doctor is considered very prestigious and the tradition is to have at least one medic in every family. Back then only a few colleges were open, but they charged a high tuition fee and had too many applicants. I couldn't get a scholarship, so I had to look for educational opportunities outside my homeland. I chose the Medical Academy in Riga (now Rīga Stradiņš University).

What is the quality of education in Latvia?

In 1993 Latvia had recently regained its independence and the Baltic States back then seemed more stable and safe than, for example, Russia. But, of course, situation at the ti-

A photo from personal archives

A mountain-surrounded village in the middle of Lebanon

me was different – security issues were more important and public opinion was more apparent. Also I found it hard to adjust to the local climate.

However, my dream was to be a doctor, regardless the place. When I arrived, the Medical Academy had just created a new lecture course in English; all the necessary academic literature was also available in English. I think that quality of education in the Academy is very good and internationally recognized, for example, all students who graduated from it have also passed qualification exams in Lebanon that are mandatory to receive a medical license.

In 1999 I graduated from the academy with a diploma in gastroenterology, so I had to decide – go back to Lebanon, go to another European country or stay in Latvia.

And you chose Latvia!

Yes, in 1999 I decided to continue my studies in residency and it was a different experience. Working in a hospital and talking to patients on a daily basis is a very good way to get to know the local way of life, improve language, become socially active. My colleagues and I established Latvian University Alumni Association in Lebanon and every summer we held a public event during which we discussed our experience about Latvia and its culture.

This association was the starting point of your active social life?

Yes, I had to follow media, improve my language, and keep up with the politics. I have always been interested in politics, maybe because my family has always been politically active. I watched local news, read newspapers in Latvian – all of it improved my language knowledge significantly, however, the best experience was talking to my patients at the hospital. Also – my wife is Latvian and I speak Latvian with her family. At one point I realized that Latvia lacks information about Lebanon and the other way around, so I founded the Friendship Club. Since 2001 we celebrate Latvian and Lebanese Independence days. When I got involved in the non-governmental activities, I finally received attention from media – they started to write about me, recognize me. The next step was the creation of the Lebanese Cultural Society.

In 2004 I realized that my work should be connected with the Arabs in general. Latvian society has a lot of stereotypes and prejudices against Arabs, especially after September 11 events. It encouraged me to create the Arabian Culture Centre. This organization addressed more important issues, which helped us to get funding from the national budget and the EU.

Has your opinion about Latvia changed in the past 10 years?

The local mentality has to be understood. Until 1999 I lived in a rather isolated student society, focusing on my studies, so my knowledge about the local mentality was poor. Everything changed after I graduated. I worked at the hospital, had meetings with the officials. That helped me to establish myself as a doctor, get involved in the public life and made me want to contribute to the Latvian society even more. This country has given me education, family and future and I have never felt discriminated or felt that I have fewer rights than other citizens. Sometimes it seems to me that I talk about Latvia more sincerely than the others. For example, when meeting foreign diplomats I speak about Latvia as my country – a proof that I have successfully integrated in the society.

Because of my active social life the Social Integration Secretariat and other state institutions noticed me and with all the necessary support I filed an application and was given the Latvian citizenship in 2007.

Becoming a citizen made me feel more responsible – now I belonged to this country and it was my duty to contribute and make it better.

Naturally, I took part in various NGO boards and in 2009 I realized that the politics had started to affect my family, my patients and me personally, I saw that the government has made many serious mistakes. In 2010 I made a decision to join the political party “Society for Different Politics» and ran for the parliament elections. I did not get a seat in the parliament, but I received encouraging results.

How easy is it for foreigners to successfully integrate in the Latvian society?

My mentality has changed significantly over the last 18 years. I still have the Arabian background and origin, but I find myself thinking like a Latvian now. I think I am a good example that a person can integrate in any society at any time. The path is clear – one has to learn the language, because it is the key to any society – you can read and learn about the culture. Without the language you will always be a guest, isolated.

It should be noted that there are many different minority groups in Latvia and Russian language is widely used. Also, the consequences of occupation have left an impact on the way that political decisions concerning immigration and nationality issues are made in this country – with caution and suspicion. I think, one must want to integrate in the society – it is the key to success. If a person wants to learn the language and stay in Latvia, they will do it, as opposed to those who just want use Latvia as a temporary place before moving somewhere else.

How are the foreigners treated in Latvian institutions?

We had a lot of problems 10 years ago. Many officials didn't speak English, didn't have experience with foreigners, courage to talk to them. People were cautious, conservative, didn't bother to help. However now, after joining the EU, the situation has improved greatly. Staff from the Office of the Citizenship and Immigration Affairs has a good English knowledge, is willing to explain and offer their help, so foreigners should not have problems in that area.

In institutions where I have to deal with immigration questions and foreigners daily, the staff's attitude is much better now than ten or fifteen years ago. In some places people are not divided in Latvians and non-Latvians anymore, it entirely depends on the person who is working with you – those who are polite and considerate are like this to everyone.

What are your future plans and intentions?

It's certain that I will stay in Latvia. My life experience shows that I belong here, that I have integrated in the society. I am a patriot and loyal to Latvia. Although I do not believe that I no longer belong to Lebanon, I still say I am Lebanese. I visit my homeland, but my real life is here – in Latvia.

I am approved as the honorary consul of Lebanon in Latvia, however I am still waiting for the documents – there have been delays because of the Lebanese government.

I also took part in last year's parliamentary elections and in the future intend to participate more actively in my party's management and activities. I will also continue to be the advisor on migration issues to the Minister of Interior Affairs. I know that I want to be more engaged in the politics in this country, however I do not want to be a minister, I don't want to be in the parliament. My aim is to be involved, to carry out our goals and improve the situation in Latvia. I work for free, because I am not in politics to make money, I am a doctor, so I will always have an income. I will always be linked to Latvia, because I am a citizen and my place is here.

Expert's opinion

Maira Roze,
Deputy Head of the Office
of Citizenship and
Migration Affairs

Many say that the immigration policy in Latvia is very strict. I disagree. Only a few countries have more than 30 different reasons that allow foreigners to receive a temporary permit – Latvia is one of them. Also, Latvia has not set admission quotas, which means that there is no limit on how many residence permits can be issued to foreigners every year. Latvia provides wide opportunities for those who want to start a family without setting strict conditions, for example, how long the marriage has to be concluded before applying for residence permit. Latvia stands out because of the very short document processing terms.

The general procedure of processing temporary residence permits takes 30 days; if demanded, a permit can be processed within 5 days. I don't know of any other country that works so fast.

Labour market policy in Latvia is focused on the domestic labor market protection, which means that priority is given to the local labor force. Only if the employer cannot find a suitable specialist from the local candidates, than he is authorized to hire a foreigner.

Companies must have an active business and contribute to the economy of the country in order to receive residence permits for their owners, council or board members.

Although foreigners have good chances to receive residence permits, Latvia is not a popular country for immigrants.

As of January 2011 there are only 2.49% of foreigners in Latvia. After 1992 the number was 1.09%, the rest are non-citizens who, while staying in Latvia, adopted another nationality.

Every year about 2500 foreigners receive the initial residence permit in Latvia. Not all of them remain here – most of the foreign nationals leave the country once their study or work contracts are over. A few years back there was a large influx of foreigners because of insufficient manpower, however, now there are relatively few of those.

Currently, the most popular and most discussed reason for temporary residence permit application is due to the purchase of real estate in Latvia. 190 foreigners and 242 members of their families have applied to receive permits as of July 2010.

A photo from personal archives

Eksperta viedoklis

Nils Muižnieks, Latvijas Universitātes Sociālo un politisko pētījumu institūta direktors

Latvija ārvalstniekiem šobrīd nav visai pievilcīga, tomēr nākotnē mēs varam rēķināties pamatā ar divu veidu imigrāciju – cilvēkiem, kas bēg no kaut kādiem konfliktiem vai straujas politiskās situācijas maiņas, kā arī darba meklētājiem. Pēc manām domām, tajā brīdī, kad sāks nopietni atgūties Latvijas ekonomika, pieaugs arī ārvalstnieku – darba meklētāju – pieplūdums no tuvākajām kaimiņvalstīm, īpaši Baltkrievijas, Moldovas, Ukrainas. Runājot par Latvijas darba tirgu, pēc manām domām, turpmāk skaidri prognozējams ir tieši augsti kvalificēta darbaspēka trūkums. Latvija kvalificētiem imigrantiem patlaban ir nepievilcīga, un starptautiskā konkurences tirgū šajā jomā mēs zaudējam citām valstīm. Integrācijas jomā tieši ārvalstu studenti ir visvieglāk integrējami vietējā sabiedrībā, bet viņu piesaistīšana ir jāskata kontekstā ar to, cik pievilcīgas ir izglītības iespējas un vietējais darba tirgus, cik viegli iegūt uzturēšanās atļaujas, juridiski noformēt laulības, kādas ir bērnu izglītības iespējas un tamlīdzīgi. Latvijai šajā jomā vēl ir veicams liels darbs, piemēram, valodas apguves iespējas dažādām vecuma grupām par brīvu joprojām ir diezgan ierobežotā apmērā. Paralēli vēl ir liels darbs jāiegulda un jāsaģatavo arī pati sabiedrība tam, ka nacionāli Latvija varētu kļūt raibāka.

Мнение эксперта

Нил Муйжниецс, директор Института социальных и политических исследований Латвийского университета

Сейчас Латвия для иностранцев не очень привлекательна, однако в будущем мы можем столкнуться, в основном, с иммиграцией двух видов – людьми, которые бегут от каких-либо конфликтов или резкой смены политической ситуации, а также с теми, кто ищет работу. Я считаю, что в момент, когда латвийская экономика начнет серьезно восстанавливаться, увеличится наплыв иностранцев, занятых поисками работы из ближайших к нам соседних стран, особенно Беларуси, Молдовы и Украины. Говоря о латвийском рынке труда, я считаю, что в дальнейшем можно четко прогнозировать нехватку именно высококвалифицированной рабочей силы. Для квалифицированных иммигрантов Латвия пока не привлекательна, и в конкуренции на международном рынке труда в этой сфере мы уступаем другим государствам. В сфере интеграции в местное общество наиболее легко можно интегрировать именно зарубежных студентов, но их привлечение нужно рассматривать в контексте того, насколько привлекательны возможности образования и местный рынок труда, насколько легко получить вид на жительство, юридически оформить брак, какие возможности образования у детей и тому подобное. Латвии в этой сфере еще предстоит проделать большую работу, например, до сих пор достаточно ограничены возможности бесплатного освоения языка для различных возрастных групп. Параллельно необходимо провести большую работу и подготовить само общество к тому, что в Латвии может появиться еще больше национальностей.

Eksperta viedoklis

Nils Muižnieks, Director of the Social and Political Research Institute, University of Latvia

At the moment Latvia is not attractive to foreign nationals, but in the future we can expect two types of immigration - people fleeing from conflicts or situations of rapid political change in their homeland, as well as job seekers. In my opinion, the influx of job seekers from closest neighbors – Belarus, Moldova, Ukraine – will increase when Latvian economy will recover.

When speaking about Latvian labor market, I must say that soon Latvia will experience shortage of highly skilled workforce. Right now our country is unattractive for skilled immigrants and we are losing to other countries in the international market.

Foreign students are the most easily integrated into local society. If we want to attract them we have to look at how desirable are the education opportunities, the local labor market, and the ease of obtaining a residence permit, to get married, to raise children.

Latvia still has to do a lot of work. For example, language-learning opportunities for different age groups for free are still limited. Also, we have to prepare our own society that Latvia might become nationally diverse.

Plašāka informācija par izmaiņām likumdošanā par trešo valstu valstspiederīgo uzturēšanās atļauju noformēšanu atrodama Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) mājas lapā:

<http://www.pmlp.gov.lv/lv/pakalpojumi/uzturesanas.html>

http://www.pmlp.gov.lv/lv/pakalpojumi/uzturesanas/dokumentu_sar2.html

Наиболее подробная информация об изменениях в законодательстве, касающаяся оформления вида на жительство гражданами третьих стран, находится на домашней странице Управления по делам гражданства и миграции:

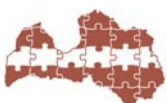
<http://www.pmlp.gov.lv/ru/pakalpojumi/uzturesanas.html>

http://www.pmlp.gov.lv/ru/pakalpojumi/uzturesanas/dokumenti_ru2.html

Wider information regarding changes in the legislation about third countries nationals' residence permit processing you can find in the home page of Office of Citizenship and Migration Affairs:

<http://www.pmlp.gov.lv/en/pakalpojumi/uzturesanas.html>

http://www.pmlp.gov.lv/en/pakalpojumi/residence/documents_2.html

Hallo, Latvija!

Eksperti: Maira Roze, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes priekšnieka vietniece
Nils Muižnieks, Latvijas Universitātes Sociālo un politisko pētījumu institūta direktors

Redakcijas adrese: 18.novembra iela 161,

Daugavpils, LV-5417

e-pasts: info@iiaac.lv

Avize iznāk 1-2 reizes mēnesī

Iespiests AS «S&G», Priekuļu iela 7, Mārupe, LV-2167

Ofsetiespiedums.

Tirāža: 5000 eks.

Projektu «Hallo, Latvija-2011!» (Nr. IF/2009/1.1./31) līdzfinansē Eiropas Savienība.

Avize izdota ar Eiropas Savienības un Latvijas valsts finansiālu atbalstu. Par šīs avizes saturu pilnībā atbild biedrība «Izglītības un Inovāciju attīstības centrs», un tas neatspoguļo Eiropas Savienības un Latvijas Republikas viedokli.

ISSN 1691-5852

Avize «Hallo, Latvija!» Nr. 000703339

Izdevējs: Biedrība «Izglītības un inovāciju attīstības centrs»

Masu informācijas līdzekļa reģistrācijas apliecība Nr. M 001145

Redaktore: Inga Baltace

Atbildīgie žurnālisti: Jānis Bagātais, Lāsma Grundule, Anna Stroja

Tulkotāji: Lidija Romanovska (latviešu - krievu valodā),

Gunta Romanovska (latviešu - angļu valodā)